

Nobelprijs voor de beweging

Economen, ik heb het er nooit zo op. Begrijp me niet verkeerd, ik waardeer alle goedbedoelde pogingen om de werkelijkheid te vangen in modellen en formules. Petje af voor degenen die daar het geduld en het talent voor hebben. Maar de moed zakt je doorgaans in de schoenen als je leest hoeveel assumpties en voorbehouden ten grondslag liggen aan die rekenexercities. Dat de meeste economische

prognoses niet uitkomen, verbaast me dan ook niets. Mijn eigen beroepsgroep doet dat overigens niet beter. Vooral achteraf de wijsheid in pacht hebben, is toch een beetje het lot van de sociale wetenschappen.

Toch was ik blij verrast met het rapport *Toekomst voor de zorg* dat het Centraal Planbureau in maart publiceerde. Ten eerste uiteraard omdat nu ook het belangrijkste economisch adviesorgaan beaamt dat 'gezond leven bijdraagt aan de economie' (en dat sport en bewegen daarin een belangrijke rol speelt). En ten tweede, omdat in het rapport wordt gesteld dat de waarde van gezondheid, je goed voelen, niet kan worden teruggebracht tot kale pecunia alleen.

Minder duidelijk is het CPB over wat nu precies de rol van de overheid is in de bevordering van de volksgezondheid. De auteurs spreken dan onder andere over zaken als gebrek aan kennis, over beperkte mogelijkheden om kennis om te zetten in gedrag, over het belang van de omgeving en over het bereikbaar maken van sport voor iedereen. In een drieste bui wordt zelfs gesuggereerd dat de overheid een 'beweegplicht' zou moeten overwegen (naar analogie van de leerplicht). Die beweegplicht gaat er natuurlijk nooit komen. Scholen zien fysieke gezondheid, al dan niet terecht, niet als hun probleem. En zelfs onder verstokte sociaaldemocraten bestaat er geen draagvlak voor een overheid die zich al te zeer bemoeit met de keuzes die burgers maken. Het voelt ook wat vreemd, een plicht om in beweging te komen. Modernisering heeft gemaakt dat er nauwelijks nog noodzaak is om te bewegen. De afgelopen twee eeuwen is ons streven er juist op gericht om alle beweging vakkundig weg te mechaniseren en automatiseren. De uitdaging nu is om mensen te verleiden vrijwillig weer in beweging te komen. Hoe dat precies moet, weet nog niemand. De wetenschapper die op die vraag het ultieme antwoord vindt, verdient wat mij betreft de Nobelprijs voor de beweging.

Koen Breedveld
Directeur Mulier Instituut